

O „KRIZI UMĚNÍ“

Jean Clair, *Umělcova odpovědnost (La responsabilité de l'artiste)*, Paříž, Gallimard, 1997, 146 s., 85 F.

Philippe Dagen, *Nenávist k umění (La haine de l'art)*, Paříž, Gallimard, 1997, 252 s., 98 F.

Yves Michaud, *Krize současného umění (La crise de l'art contemporain)*, Paříž, PUF, 1997, 288 s., 98 F.

Řekneme-li, že se současné umění nachází v krizi, rozhodně to stejné nemůžeme říci o současné literatuře, která o tomto fenoménu pojednává. Již tři z nedávno publikovaných esejů na toto téma se mezi zářím a prosincem 1997 dočkaly nových vydání. Řeč je o *Umělcově odpovědnosti* Jeana Claira, *Nenávisti k umění* Philippa Dagen a *Krizi současného umění* Yves Michauda – je to jev ojedinělý a o to více si tedy v oboru, který sama tato díla označují za „poškozený“, zasluhují uznání. Zdá se, že pozornost, kterou čtenáři této debatě věnují, svědčí přinejmenším o upřímném zájmu, kterému je absolutní nezájem o současné umění zcela cizí, což někteří autoři rádi zdůrazňují.

Od roku 1992, kdy sloupky v časopise *Esprit* započaly tuto debatu, jsou jednotlivé názory vyplývající z bouřlivé rozpravy obecně známy. Jeden myšlenkový tábor zastává názor, že se současná umělecká praxe nachází pod nadvládou „nesmyslu“ a „hlouposti“, zatímco ten druhý současné umění před pomluvami brání. Eseje Claira, Dagen a Michauda se s touto debatou ala spor mezi „des Anciens“ a „des Modernes“ na pozadí pokouší pokrýt téměř všechny postoje účastníků diskuse. Clair problematiku nahlíží z pohledu „klasiků“, Dagen uplatňuje pohled „příznivců“, zatímco Michaud doplňuje toto spektrum o „neutrální“ nacházející se přesně mezi dvěma předešlými proudy.

Z